

POMOCNÉ OTÁZKY PRO ZÁZNAMY Z NÁSLECHOVÝCH HODIN

1. Přípravná fáze vyučovací hodiny (plánovaný průběh hodiny) - sledovat:

- jak byl stanoven výukový cíl, pokuste se ho formulovat
- vymezení učiva, základní učivo
- zvolené vyučovací metody a formy a základní metodický postup

2. Realizační fáze (průběh hodiny, tj. motivace, expozice, fixace) - sledovat:

- zda učitel připravil žáky vhodně psychicky na učení (motivace)
- jak sdělil učitel žákům cíl vyučovací hodiny
- jak využíval cíle k řízení učebních činností žáků
- jak učitel sděloval nové učivo (použité metody a formy)
- jak odlišil základní, rozšiřující, příp. prohlubující a doplňkové učivo
- jaké byly jeho typické otázky
- jak navozoval samostatnou aktivitu žáků, v jaké kvalitě a rozsahu
- zda zapojoval do činnosti všechny děti
- jaké typy učebních úloh žákům předkládal, jaká byla jejich poznávací náročnost a variabilita
- jaká byla převládající činnost učitele
- jaká byla převládající činnost žáků
- jak byla využívána učebnice, příp. jiné texty nebo materiály, pomůcky - výzvy k práci s učebnicí, organizace práce s učebními pomůckami
- domácí úkol - zda byl zadán v souladu s výukovým cílem a učivem

3. Kontrolně hodnotící fáze - sledovat:

- jak byly zaměřeny otázky učitele při zkoušení a opakování - na pamětní zvládnutí učiva, na pochopení vztahů a souvislostí, na aplikaci poznatků
- zda mělo zkoušení charakter vytváření zpětné vazby (pro učitele i pro žáky) s ucelenou myšlenkovou strukturou, nebo mělo roztříštěný, epizodický charakter
- zda mělo zkoušení a opakování jasný cíl, propojený s cílem hodiny
- zda hodnocení výkonů bylo objektivní, spravedlivé, učitelem zdůvodněné
- jak reagoval učitel na chybu žáka, zda jí dokázal didakticky využít
- jaká byla atmosféra při zkoušení (stres, napětí, "osudovost" výsledku, nebo pohoda, uvolnění, podpora), orientace učitele na znalosti, nebo naopak na chybu (zkoušel, co žáci vědí - nebo co nevědí, se snahou "nachytat" při neznalosti)
- jak zhodnotil učitel výsledky učební práce v hodině z hlediska výukového cíle
- zda zapojil do hodnocení i děti a nakolik je vedl k sebehodnocení

4. Celkový dojem z vyučovací hodiny

- jaká byla celková atmosféra hodiny (kladně podněcující, či ne)
- jak se podařilo učiteli žáky zaujmout
- jaká byla celková aktivita žáků v hodině a jak ji učitel navozoval a využíval
- zda diferencoval učitel požadavky na žáky s ohledem na jejich možnosti a zvláštnosti (individualizace) atd.